

Životopis sv. Márie Egypťskej ako ho spísal prepodobný starec Zosima. (číta sa počas veľkého kánona sv. Andreja Krétskeho vo Veľkom pôste)

V jednom palestínskom monastieri v okolí Kesarie žil prepodobný mních Zosima. Žil tam už od detstva a prešlo 53 rokov, keď ho priviedla do rozpakov myšlienka: „Nájde sa v ďalekej púšti svätý muž, ktorý by ma prevýšil v rozumnosti a činoch?“ Len čo si to pomyslel, zjavil sa mu anjel a povedal: „Ty, Zosima, podľa ľudského meradla si nežil zle, no z ľudí niet spravodlivého ani jedného (Rim 3, 10). Aby si spoznal, koľko je iných a vyšších podôb spasenia, odíď odtiaľto, ako Abrahám z domu svojho otca (Gn 12, 1) a choď do monastiera, ktorý sa nachádza pri Jordáne.“ Hneď vtedy otec Zosima odišiel z monastiera a sprevádzaný anjelom prišiel do Jordánskeho monastiera a usadil sa v ňom. Tu uvidel svätých mníchov, ktorých začal napodobňovať v duchovnej činnosti. Tak prešlo mnoho rokov a priblížila sa sv. Štyridsiatnica. V monastieri existoval zvyk kvôli ktorému sem Boh priviedol prepodobného Zosimu. V prvú nedeľu Veľkého pôstu igumen slúžil sv. liturgiu, všetci prijímali Telo a Krv Kristovu, potom si niečo zajedli a zhromažďovali sa v chráme. Ukončiac modlitbu a stanovený počet poklôn, starci, prosiac druh druhu o odpustenie, prijímali požehnanie od igumena a pri spoločnom speve žalmu: „Pán je mojím svetlom a spásou, koho sa mám báť? Pán mi je pevnosťou života, koho sa mám ľakať?“ (Ž 26, 1) otvárali dvere monastiera a odchádzali do púšte. Každý z nich bral so sebou primerané množstvo jedla, kto čo potreboval, niektorí dokonca nebrali nič a živili sa korenkami. Mnisi prechádzali za Jordán a rozchádzali sa čo najďalej, aby nevideli, ako sa kto postí a žije. Keď sa Veľký pôst ukončoval, mnisi sa vracali do monastiera na Kvetnú nedeľu s ovocím svojho konania (Rim 6, 21-22), spytujúc svoje svedomie (1 Pt 3, 16). Pritom sa nikto nikoho nepýtal, ako sa trápil a prežíval tento pôst. Tohto roku i otec Zosima podľa monasterskeho zvyku prešiel riekou Jordán. Chcel zájsť hlbšie do púšte, aby stretol niekoho zo svätých a veľkých starcov, modliacich sa tam za svet. Keď išiel po púšti už 20 dní, zrazu v čase spievania žalmov 6. času (hodinky) a ukončenia zvyčajných modlitieb sa sprava ukázal akoby tieň ľudského tela. Zľakol sa, mysliac si, že vidí satanov príznak. Prežehnal sa a nevšímal si svoj strach. Keď ukončil modlitbu, obrátil sa na stranu tieňa a uvidel po púšti idúceho nahého človeka, ktorého telo bolo čierne od slnečných lúčov a obhorené krátke vlasy zbeleli ako ovčia vlna. Otec Zosima sa potešil, pretože za tie dni nevidel ani jedného živého tvora a hneď sa vydal na tú stranu. No len čo nahý pustovník uvidel blížiaceho sa k nemu Zosimu, dal sa na útek. Otec Zosima, zabudnúc na svoju stareckú chorobu a ustatosť, pridal do kroku. No zakrátko sa z vyčerpania zastavil pri vyschnutom potoku a so slzami začal prosiť vzdialujúceho sa človeka: „Prečo utekáš predomnou hriешnym a nedôstojným? Daj mi tvoju svätú modlitbu a požehnanie.“ Neznámy, neobracajúc sa, zvolal: „Odpusť, otec Zosima, nemôžem sa k tebe vrátiť: Som žena a ako vidíš, niet na mne nijakých šiat na prikrytie telesnej nahoty. No ak chceš pomodliť sa za mňa, veľkú a prekliatu hriешnicu, hod' mi na prikrytie svoj plášť, potom budem môcť poďísť k tebe na požehnanie.“ „Nepoznala by ma po mene, keby svätosťou a tajomným konaním nezískala od Pána dar prozreteľnosti,“ pomyslel si otec Zosima a ponáhlal sa splniť, čo mu bolo povedané. Prikryjúc sa plášťom, žena sa obrátila k Zosimovi: „Čo ti to prišlo na um, otec Zosima, hovoriť so mnou ženou hriешnou a nemúdro? Čomu sa chceš odo mňa naučiť?“ Vtedy Zosima kľakol na kolená a prosil od nej požehnanie. Takisto si aj ona kľakla pred ním a dlho jeden druhého prosili: „Požehnaj.“ Nakoniec žena povedala: „Otče Zosima, tebe

prináleží požehnať a modliť sa, pretože ty si poctený presbyterským stavom a mnoho rokov stojíš pred Kristovým oltárom a prinášaš Bohu sväté Dary.“ Tieto slová ešte viac vystrašili prepodobného Zosimu. S hlbokým vzdychom jej odpovedal: „Ó, matka duchovná! Je nepochybné, že ty si sa z nás dvoch viac priblížila k Bohu a umrela pre svet. Ty si ma po mene poznala a presbyterom nazvala, hoci si ma nikdy predtým nevidela. Tebe teda prináleží požehnať ma.“ Ustúpiac nakoniec prosbám Zosimu, prepodobná povedala: „Blahoslavený Boh, ktorý chce spasenie pre všetkých ľudí.“ Otec Zosima odpovedal: „Amen“, a obaja vstali zo zeme. Žena sa opäť spýtala starca: „Prečo si, otče, prišiel ku mne hrišnej, pozbavenej každej cnosti? Zrejme milosť Svätého Ducha ti určila vykonať jednu službu, potrebnú mojej duši. Povedz mi najprv, otče, ako teraz žijú kresťania, ako rastú a prekvitajú Božie cirkvi?“ Otec Zosima jej odpovedal: „Vašimi svätými modlitbami Boh daroval Cirkvi i nám všetkým dokonalý svet. No vyhovej i ty prosbe nedôstojného starca, matka moja, pomodli sa za celý svet i za mňa hrišneho, aby mi nebolo neplodné toto chodenie po púšti.“ Svätá žena povedala: „Tebe skôr prináleží, otec Zosima, majúc kňazský stav, modliť sa za mňa i za všetkých. Na to ti je aj tento stav daný. A všetko, čo si mi nariadil, ochotne splním kvôli poslušnosti, pravde a z čistého srdca.“ Keď to svätá povedala, obrátila sa na východ a povzdvihnúc oči a ruky k nebu, začala sa šeptom modliť. Starec videl, ako sa vzniesla vo vzduchu na lakeť od zeme. Z tohto čudného videnia sa Zosima hodil tvárou k zemi, horlivo sa modlil a nemohol povedať nič okrem slov: „Hospodi pomiluj!“ Prišlo mu na um, či nie príznak ho uvádza do pokušenia? Prepodobná žena sa obrátila, zdvihla ho zo zeme a povedala: „Čo ťa, otče Zosima, mátu myšlienky? Ja nie som príznak! Ja som hrišna žena a nedôstojná, aj keď i chránená svätým krstom.“ Keď to povedala, prežehnala sa. Vidiac a počujúc to, starec padol so slzami k nohám ženy: „Prosím ťa, v mene Krista, Boha nášho, netaj predou mnou svoj život, ale rozpovedz ho celý, aby všetci vedeli o veľkosti Božej. Lebo verím Pánu Bohu môjmu, s ktorým i ty žiješ, že som bol poslaný do tejto púšte, aby Boh ukázal svetu, ako ty prežívaš pôst.“ A svätá žena povedala: „Hanbím sa, otče, rozpovedať ti o mojom nehanebnom konaní. Lebo potom budeš musieť utekať odo mňa, zakrývajúc si oči i uši, ako utekajú pred jedovatou zmijou. Predsa ti poviem, otče, nezamlčiac žiaden z mojich hriechov, ale zaprisahávam ťa, neprestávaj sa modliť za mňa hrišnu. Narodila som sa v Egypte, a keď som mala 12 rokov, opustila som rodičov a odišla som do Alexandrie. Tam som stratila svoje panenstvo a dala sa na prostitúciu. Viac ako 17 rokov som sa oddávala hriechu a robila všetko bezplatne. Nebrala som peniaze nie preto, že som bola bohatá. Žila som v biede a zarábala si priadzou. Myslela som si, že celým zmysel života spočíva v uspokojení telesnej žiadosti. Žijúc takýmto životom som raz uvidela množstvo národa idúceho z Libin a Egypta do Jeruzalema na sviatok Pozdvihnutia svätého Kríža. Zachcelo sa mi ísť s nimi. No nie kvôli Jeruzalemu a ani sviatku, ale – odpusť, otče, – aby bolo s kým oddávať sa nerestiam. Tak som nastúpila na loď. Teraz, otče, uver mi, sama sa čudujem, že more znieslo moju nemravnosť, že zem neotvorila svoje ústa a nestiahla ma za živa do pekla, mňa, ktorá som oklamala a zahubila toľko duši. No, zrejme, Boh si želal moje pokánie, pretože nechce smrť hrišnika a s trpezlivosťou očakáva obrátenie. Tak som sa dostala do Jeruzalema a počas všetkých dní do sviatku, tak ako na lodi, zaoberala som sa odpornou prácou. Keď nadišiel svätý sviatok Pozdvihnutia Pánovho Kríža, chodila som ako prvá a zvädzala mladých na hriech. Keď som zbadala, že všetci skoro ráno odchádzali do chrámu, kde bolo životodárne Drevo, išla som spolu s nimi a vošla do nádvorja chrámu. Keď nastal čas svätého Pozdvihnutia, chcela som vojsť s

ostatnými. S veľkou námahou dostala som sa k dverám a snažila som sa nehodná prejsť do vnútra. No ledva som stúpila na prah, zastavila ma akási Božia sila, nedovoľujúca vojsť a zahнала ma ďaleko od dverí, medzitým ako všetci ľudia išli bez prekážok. Myslela som si, že zo ženskej slabosti som sa nemohla pretisnúť v dave a opäť som sa pokúsila lakťami dostať sa pomedzi ľudí k dverám. Len čo sa moja noha dotkla prahu chrámu, zastavovala som sa. Chrám prijímal všetkých, nikomu nebránil vojsť a mňa nehodnú nepúšťal. Stalo sa to tri alebo štyrikrát. Moje sily sa vyčerpali. Odišla som a stala si do rohu chrámových schodov. Zrazu som pocítila, že moje hriechy mi bránia vidieť životodárne Drevo, môjho srdca sa dotkla Božia milosť, zaplakala som a v pokání som sa bila do prs. Vznášajúc k Bohu vzdychy z hĺbky srdca, uvidela som pred sebou ikonu presvätej Bohorodičky a obrátila som sa k nej s modlitbou: „Ó Panna, ktorá si porodila v tele Boha Slovo! Viem, že som nedôstojná pozerat' sa na tvoju ikonu. Spravodlivé je, že ja, hriešnica nenávidená, som odvrhnutá od tvojej čistoty a som pre teba ohavnou, no viem i to, že Boh sa preto stal človekom, aby vyzval hriešnych na pokánie. Pomôž mi, Prečistá, aby mi bolo dovolené vojsť do chrámu. Nebráň mi vidieť Drevo, na ktorom bol ukrižovaný Pán, prelievajúc svoju nevinnú Krv i za mňa, hriešnu, aby mi boli odpustené hriechy. Dovoľ, aby sa i mne otvorili dvere, aby som sa mohla pokloniť svätému Krížu. Sľubujem ti, že odteraz sa viac nepoškvrním žiadnou telesnou škvrnou, no len čo uvidím Drevo kríža tvojho Syna, zrieknem sa sveta a hneď odídem tam, kde mi prikážeš.“ A keď som sa takto pomodlila, zrazu som pocítila, že moja modlitba bola vypočutá. V utvrdení viery, spoliehajúc sa na milosrdnú Bohorodičku, opäť som sa pridala ku vchádzajúcim do chrámu a nikto ma neodstrčil a nebránil mi vojsť. Išla som chvejúc sa od strachu, kým som nedošla k dverám a uvidela som životodárny Kríž. Tak som poznala tajomstvá Božie a to, že Boh prijíma kajúcich sa. Padla som na zem, pomodlila som sa a vyšla z chrámu ponáhľajúc sa na miesto, kde som dala sľub. Klakla som na kolená pred ikonou a takto som sa pred ňou modlila: „Ó, Bohorodička! Nebola ti odporná moja nedôstojná modlitba. Sláva Bohu prijímajúcemu tebou pokánie hriešnych. Nastal čas, aby som splnila svoj sľub. Teraz ma vyprav na cestu pokánia.“ A zrazu, nedokončiac ešte svoju modlitbu, počujem hlas, akoby zďaleka hovoriaci: „Ak prejdeš za Jordán, nájdeš blažený pokoj.“ Vtedy som uverila, že ten hlas smeroval ku mne a plačúc som zvolala: „Bohorodička, neopúšťaj ma, hriešnicu poškrvenú, no pomôž mi“, – a vyšla som z nádvorja chrámu. Jeden človek mi dal tri medené mince. Za ne som si kúpila tri chleby a od predavača som sa vyzvedala na cestu k rieke Jordán. Pri západe slnka som došla do chrámu svätého Jána Krstiteľa, blízko Jordánu. Pokloniac sa najprv v chráme vydala som sa k rieke Jordán a umyla sa jeho svätou vodou – tvár i ruky. Potom som v chráme sv. Jána Krstiteľa pristúpila k prijatiu prečistých a oživujúcich sviatosti Kristových, zjedla som polovicu jedného zo svojich chlebov, zapila ho svätou jordánskou vodou a tú noc som prespala v chráme na zemi. Ráno som našla neďaleko nevelký čln, preplavila som sa na ňom na druhý breh a opäť som sa vrúcne modlila k Bohorodičke, aby ma vypravila tam, kde sama rozhodne. Po tomto som prišla do tejto púšte.“ Otec Zosima sa spýtal prepodobnej: „Koľko rokov prešlo odvtedy, matka moja, ako si sa usadila v tejto púšti?“ „Myslím,“ odpovedala, „47 rokov prešlo, ako som odišla zo svätého mesta.“ Otec Zosima sa opäť spýtal: „Čo máš, alebo ako si tu hľadáš potravu, matka moja?“ A ona odpovedala: „Mala som dva a pol chleba, keď som prešla Jordán; pomaličky však vyschli a skameneli, a jediac z nich drobné kúsky, mnoho rokov som sa nimi živila.“ Otec Zosima sa opäť spýtal: „Naozaj si bez chorôb prežila toľko rokov? A neprijímala žiadne pokušenie od

rôznych nástrah?“ „Ver mi, otče Zosima,“ odpovedala prepodobná, „17 rokov som prežila v tejto púšti doslova bojujúc so svojimi myšlienkami. Keď som jedla potravu, vtedy som myslela na mäso a rybu, na ktoré som bola zvyknutá v Egypte. Zachcelo sa mi i vína, ktorého som kedysi veľa pila. Plačúc a bijúc sa do prs, spomínala som na sľub, ktorý som dala, idúc do púšte pred ikonou svätej Bohorodičky, a prosila som odohnať myšlienky mučiace moju dušu. Keď som sa po modlitbe a plačúc kajala, uvidela som zo všetkých strán žiariace svetlo, a vtedy namiesto búrky obstúpilo ma veľké ticho. Náruživý oheň rozhorel sa vo vnútri môjho srdca a celú ma rozpaľovalo, vzbudzujúc vášeň. Pri zjavujúcich sa hriešnych myšlienkach som sa hodila na zem a uvidela, že predo mnou stojí sama presvätá Bohorodička a súdi ma za porušenie daného sľubu. Nevstala som, ale ležala celý deň a noc na zemi, kým som sa opäť nekajala a kým ma neobkolesovalo to blažené svetlo, ktoré odháňa zlé trápenia a myšlienky. Takto som žila v púšti prvých sedemnást' rokov. Tma za tmou, bieda za biedou, trápili mňa hriešnu. No od toho času až do teraz Bohorodička, Pomocníčka moja, ma vedie vo všetkom.“ Otec Zosima sa opäť spýtal: „Naozaj si tu nepotrebovala jedlo ani odev?“ Ona odpovedala: „Chleby mi došli, ako som povedala, po tých sedemnástich rokoch. Potom som sa začala živiť korenkami a tým, čo som mohla nájsť v púšti. Šaty, ktoré som mala, keď som prešla Jordán, sa dávno roztrhali a spráchniveli a musela som veľa trpieť i od potu, keď bola horúčava, i od zimy, keď som sa triasla od chladu. Koľkokrát som padala na zem ako mŕtva. Koľkokrát som v nekonečnom boji súperila s rozličnými pokušeniami. Živila som sa Božím slovom, lebo nie chlebom jediným je človek živý, no každým slovom Božím (Mt 4, 4; Lk 4, 4), nemajúc prikrývky sa túlia ku skale (Jób 24, 8), ak vyzlečú hriešny odev (Kol 3, 9). Ako som už povedala, od koľkého zla a akých hriechov zbavil ma Pán, v tom som nachádzala potravu nenahraditeľnú.“ Keď otec Zosima počul, že prepodobná naspamäť cituje Sväté písmo, knihy Mojžiša i Jóba i Dávidove žalmy, – spýtal sa jej: „Kde si sa, matka moja, naučila tieto žalmy a odkiaľ poznáš tieto knihy?“ Usmiala sa na túto otázku a odpovedala: „Uver mi, človek Boží, ani jedného človeka som nevidela od tých čias, ako som prešla Jordán. Knihy som predtým nečítala a nepočúvala cirkevné piesne. Samotné Božie slovo učí človeka všetkej múdrosti (Kol 3, 16; 2 Pt 1, 21) Napokon stačí, už som ti vyrozprávala celý môj život, no ako som začala, tak aj končím: Zaprisahávam ťa vtelením Boha Slova – modli sa, svätý otče, za mňa, veľkú hriešnicu. A zaprisahávam ťa v mene Spasiteľa, Pána nášho Ježiša Krista – všetko, čo si odo mňa počul, nerozprávaj nikomu do tých čias, kým si ma Boh nepovolá k sebe. Aspoň to, čo ti teraz poviem. Na budúci rok v čase Veľkého pôstu nechod' za Jordán, ako to predpisuje váš mníšsky zvyk.“ Opäť sa začudoval otec Zosima, že aj mníšska hodnosť je známa svätej žene, hoci sa o tom pred ňou nepreriekol ani slovom. „Ostaň, otče,“ pokračovala prepodobná, „v monastieri. Napriek tomu, že budeš chcieť vyjsť z monastiera, nebudeš môcť... A keď príde Veľký Štvrtok Poslednej večere Pánovej, vlož do svätej nádoby životodárne Telo a Krv Kristovu a prines mi. Čakaj ma na tejto strane Jordánu, na kraji púšti, aby som mohla prijať sväté Tajiny. A otcovi Jánovi, igumenovi vášho monastiera, tak povedz: daj pozor na seba i stádo svoje (Sk 20, 23; 1 Tim 4, 16). No nechcem, aby si mu to teraz povedal, ale až keď ti Pán dá znamenie.“ Tak povedala ešte raz poprosiac o modlitby, prepodobná sa obrátila a odišla ďaleko do púšte. Celý rok starec Zosima mlčal, nesmejúc prezradiť nikomu to, čo mu zjavil Pán a usilovne sa modlil, aby mu On dovolil ešte raz uvidieť svätú ženu. Keď opäť nadišiel prvý týždeň Veľkého pôstu, prepodobný Zosima kvôli chorobe musel zostať v monastieri. Vtedy si spomenul na prorocké

slová svätej ženy, že nebude môcť opustiť monastier. Po uplynutí niekoľkých dní sa prepodobný Zosima vylicil, no aj tak ostal do Strastného týždňa v monastieri. Priblížil sa deň Poslednej večere. Vtedy otec Zosima splnil, čo mu bolo nariadené – neskoro v noci vyšiel z monastiera k Jordánu a sadol si na breh v očakávaní. Svätá žena meškala, a otec Zosima sa modlil k Bohu, aby ho nepripravil o stretnutie s ňou. Nakoniec prepodobná prišla a zastala na druhej strane rieky. Prepodobný Zosima sa potešil, vstal a vzdával Bohu chválu. Prišla mu na um myšlienka: ako sa ona dostane bez loďky cez Jordán? No prepodobná urobila kríž nad Jordán, rýchlo prešla po vode. Keď sa jej starec chcel pokloniť, zakázala mu to, zvolajúc zo stredu rieky: „Čo to robíš, otče? Veď ty si kňaz, nositeľ veľkých sviatostí Božích.“ Prejdúc rieku, prepodobná povedala otcovi Zosimovi: „Požehnaj otče.“ Odpovedal jej s chvením: „Pravý Boh, ktorý sľúbil prijať všetkých očistených, keď je to možné aj smrteľníkom. Sláva tebe Kriste Bože náš, ktorý si mi ukázal cez svätú svoju otrokyňu, ako som ďaleko od dokonalosti.“ Po tomto prepodobná ho prosila prečítať „Viruju“ a „Otče náš“. Po skončení modlitby prijala sväté Kristove sviatosti, vystrela ruky k nebu a so slzami chcjúc sa vyriekla modlitbu svätého Simeona Bohoprijemcu: „Teraz prepúšťáš, Pane, svoju služobníčku podľa svojho slova v pokoji, lebo moje oči videli tvoje spasenie.“ Potom sa prepodobná opäť obrátila k starcovi a povedala: „Odpusť, otče, splň mi ešte jedno moje želanie. Chod' teraz do svojho monastiera a na budúci rok príď k vyschnutému potoku, kde sme sa prvý krát rozprávali.“ „Ak by bolo možné,“ odpovedal starec Zosima, „stále by som chodil, aby som videl tvoju svätosť!“ Prepodobná opäť prosila starca: „Modli sa za mňa k Bohu a spomínaj moje hriechy.“ A urobila znamenie kríža nad Jordánom, tak ako predtým, prešla po vode a stratila sa vo tme púšte. A starec Zosima sa vrátil do monastiera v duchovnej radosi, ale jedno si vyčítal, že sa nespýtal na meno prepodobnej. No dúfal, že na budúci rok sa ho dozvie. Prešiel rok a otec Zosima sa opäť vybral do púšte. Modliac sa, došiel k vyschnutému potoku, na východnej strane ktorého uvidel svätú ženu. Ležal mŕtva s rukami zloženými na prsiach a tvárou obrátenou k východu. Otec Zosima slzami umyl jej chodidlá, neodvážiac sa dotknúť tela, dlho plakal nad mŕtvou ženou a začal spievať smútočné žalmy o smrti spravodlivých a čítať pohrebné modlitby. No pochyboval, či by si prepodobná želala, aby ju on pochoval. Len čo si to pomyslel, zbadal, že pri jej hlave je napísané: „Pochovaj, otče Zosima, na tomto mieste telo pokornej Márie. Modli sa k Bohu za mňa zosnulú v prvý deň mesiaca apríla, v noci spasiteľných utrpení Kristových, po prijatí svätej Poslednej večere.“ Prečítajúc to, otec Zosima sa najprv čudoval, kto to mohol napísať, lebo svätá žena nevedela čítať ani písať. No bol rád, že sa nakoniec dozvedel jej meno. Otec Zosima pochopil, že prepodobná Mária, prijímúc sväté Tajiny na Jordáne z jeho rúk, v okamihu prešla svoju ďalekú cestu púšťou, ktorou on, Zosima šiel dvadsať dní a vtedy odišla k Bohu. Oslavujúc Boha a zmáčajúc slzami zem i telo prepodobnej Márie, otec Zosima si povedal: „Už je čas, starec Zosima, aby si splnil, čo ti bolo nariadené. No ako môžeš ty, hriešny, vykopať hrob, nemajúc nič v rukách?“ Povediac to, zbadal neďaleko v púšti ležať odhodené drevo, vzal ho a začal kopať. No zem bola príliš suchá, a akokoľvek kopal, potiac sa pritom, nič nemohol urobiť. Vystrel sa a pri tele prepodobnej Márie uvidel obrovského leva, ktorý jej lízal chodidlá. Starec sa zľakol, no prežehnal sa, veriac, že ostane živý modlitbami svätej ženy. Vtedy sa lev začal túliť k starcovi a otec Zosima mu prikázal vykopať hrob, aby mohol odovzdať zemi telo sv. Márie. Lev labami vykopal jamu, do ktorej bolo pochované telo prepodobnej. Splniac poslednú vôľu, každý šiel svojou cestou: lev – do púšte, otec Zosima – do monastiera, velebiac a chváliac nášho Krista

Boha. Keď prišiel do monastiera, vyrozprával otec Zosima mníchom a igumenovi, čo videl a počul od prepodobnej Márie. Všetci boli prekvapení počujúc o veľkosti Božej, s bázňou a láskou ustanovili pamiatku prepodobnej Márie. Otec Zosima požil ešte v tomto kláštore a takmer sa dožil sto rokov. Ukončil tu svoj život a prešiel do večného života. Tak sa k nám dostal príbeh o živote prepodobnej Márie Egypťskej od starcov slávneho monastiera sv. Jána Krstiteľa pri Jordáne.